
AZERBAYCAN MİLLİ LİDERİ HAYDAR ALİYEV'İN 94. DOĞUM GÜNÜ

- 10.05.2017

10 Mayıs 2017

Trend

Haydar Aliyev 10 mayıs 1923 Azerbaycan'ın Nahçıvan şehrinde doğdu. 1939 yılında Nahçıvan Pedogoji Yüksekokulu'nu tamamlamasının ardından, Azerbaycan Sanayi Enstitüsü Mimarlık bölümünde okudu. Başlayan savaş, eğitiminin tamamlamasına engel oldu.

Haydar Aliyev 1941 yılından itibaren Nahçıvan ASSC İçişleri Halk Komissarlığı'nda birim müdürü çalıştı. 1944 yılında Devlet Güvenlik Kurumu'na atandı. 1967 yılında Azerbaycan SSC Bakanlar Kurulu Devlet Güvenliği Komitesi Başkanlığı'na yükselen Haydar Aliyev, Tuğgeneral rütbesi aldı. Dönem içerisinde Leningrad'da (şimdiki St.Petersburg) özel eğitim aldı, Bakü Devlet Üniversitesi Tarih bölümünden mezun oldu.

1969 yılında Azerbaycan Komünist Partisi Merkez Komitesi tarafından Azerbaycan Komünist Partisi Merkez Komitesi birinci Sekreteri seçilerek, Haydar Aliyev Azerbaycan'ın yöneticisi oldu.

Aralık 1982 yılında Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Siyasi Meclisine üye seçilerek, SSCB Başbakan Yardımcısı olarak atanan Haydar Aliyev, SSCB yöneticilerinden biri oldu.

Haydar Aliyev 20 yıl SSCB ve Azerbaycan SSC Ali Meclisi'nde Milletvekili, 5 yıl SSCB Bakanlar Meclisi Başkan Yardımcısı oldu.

Ekim 1987 yılında Haydar Aliyev, Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Siyasi Meclisi ve Genel Sekreter Mihail Gorbaçov'u protesto ederek, tuttuğu görevlerden istifa etti.

Azerbaycan'ın kanlı faciası 20 ocak 1990 Bakü'de Sovyet ordusunun katliamının ertesi günü Haydar Aliyev, Azerbaycan'ın Moskova'daki temsilciliğinde konuşarak, Azerbaycan halkına karşı işlenmiş katliamı gerçekleştirenlerin ve organizatörlerin cezalandırılmasını talep etti.

1990 yılında Azerbaycan'a dönen Haydar Aliyev, Ali Meclise Milletvekili seçildi. 1991-1993 yıllarında Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti'nde Meclis Başkanı görevinde bulundu.

Mayıs-haziran 1993 aylarında Azerbaycan'da gerginleşen durum karşısında halk Haydar Aliyev'in yeniden yönetime dönmesi talebinde bulundu. Dönemin yöneticileri, Haydar Aliyev'i resmi olarak Bakü'ye davet etmek zorunda kaldılar. 15 haziran 1993'te Azerbaycan Ali Meclisi'nin Başkanı seçilen Haydar Aliyev, 24 hazirandan itibaren Milli Meclis'in kararı ile Azerbaycan Cumhurbaşkanı görevini yürüttü.

3 ekim 1993 yılında Haydar Aliyev halk oylaması ile Azerbaycan Cumhurbaşkanı seçildi. 11 ekim 1998 yılında yapılan yüksek katılımlı seçimde Haydar Aliyev yüzde 76,1 oy alarak tekrar Azerbaycan Cumhurbaşkanı seçildi. 15 ekim 2003 seçimlerinde adaylığının sunulmasını onaylayan Haydar Aliyev, sağlık sorunları nedeni ile seçimlere katılmaktan vazgeçti.

Azerbaycan'ın Milli Lideri Cumhurbaşkanı Haydar Aliyev 12 aralık 2003 tarihinde tedavi olduğu ABD Cleveland Hastanesi'nde vefat etti. 15 aralıkta Bakü Fahri Hiyabanı'nda toprağa verildi.

Haydar Aliyev bir çok devlet nişanı ve madalyalara, uluslararası ödüllerle layık görüldü, çeşitli üniversitelerin fahri doktoru seçildi.

Haydar Aliyev 5 kez Lenin Nişanı, Kırmızı Yıldız Nişanı ve çok sayıda madalya ile ödüllendirilmiş, iki kez Sosyalist Çalışma Kahramanı adını almış, bir çok yabancı devlet nişanı ve madalyalar ile ödüllendirilmiştir.

27 mart 1997 yılında Kiev'de Azerbaycan Cumhurbaşkanı'na Ukrayna Yüksek Ödülü "Yeroslav Mudri" devlet nişanı takdim edildi.

13 nisan 1999 Cumhurbaşkanı Haydar Aliyev Türkiye'de "Atatürk Barış Ödülü"ne layık bulundu.

20 ocak 2001 Azerbaycan Cumhurbaşkanı Haydar Aliyev'e Moskova Devlet Üniversitesi "Fahri doktora" adı verildi.

3 nisan 2003 Azerbaycan Cumhurbaşkanı Haydar Aliyev Rusya Güvenlik, Savunma ve Hukuk Kuralları Sorunları Akademisi Profesörü ve üyesi seçildi, Y.V.Andropov adına ödülle layık görüldü.

10 mayıs 2003 Rusya'nın Yüksek Ödülü Kutsal Apostol Andrey Pervozvanni nişanı ile ödüllendirilmesi için karar alındı.

Kaynak/Source: